

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΘΕΜΑ: “ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ”**

ΤΟΜΟΣ Δ

ΘΕΜΑ

- Η Ελλάδα ολοκλήρωσε το 3ο πρόγραμμα προσαρμογής τον Αύγουστο του 2018. Η πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής από το 2010 και έπειτα περιελάβανε σημαντικές μειώσεις δαπανών και αυξήσεις φόρων προκειμένου να αποκατασταθεί η δημοσιονομική ισορροπία και να διασφαλιστεί ότι η χώρα δεν αποκλίνει από το πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης της ευρωζώνης. Ταυτόχρονα, έγιναν αλλαγές στους κανόνες δημοσιονομικής διαχείρισης της χώρας, ενώ, το αναθεωρημένο ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο περιλαμβάνει επιπλέον περιορισμούς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η νέα προσέγγιση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης αντικαθιστά τη λογική των «δημοσιονομικών μέσων» με αυτήν των «στόχων και των αποτελεσμάτων», ενώ προσβλέπει στην εφαρμογή ενός συστήματος διαφάνειας, αποδοτικότητας και ευθύνης, καθώς και στην ορθή χρήση των δημόσιων πόρων.
- Σύμφωνα με την νέα αυτή πρακτική, η κυβέρνηση παραχωρεί μεγαλύτερη ελευθερία κινήσεων στους διαχειριστές ως προς την χρήση των δημοσιονομικών μέσων και επιζητά ενισχυμένη εκ μέρους τους ευθύνη αποτελέσματος.
- Έτσι, προκειμένου να παρασχεθεί στο Κοινοβούλιο η δυνατότητα να ελέγχει τη διεξαγωγή της δημοσιονομικής διαχείρισης και να διαπιστώνει τα σημεία, όπου το σύστημα εμφανίζει πλημμέλειες και επιδέχεται βελτίωση, προβάλλεται ως αδήριτη η ανάγκη για καθολικότητα και ειλικρίνεια των δημοσιονομικών στοιχείων και πληροφοριών.

1. A)

Ποια η σημασία της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης για την διατηρησιμότητα της δημοσιονομικής προσαρμογής;

ΘΕΩΡΙΑ ΑΠΟ ΚΕΦ. 10 , ΤΟΜΟΥ Δ,
ΣΕΛ.249-252 & ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘ. 3871
«ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΉ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗ ΚΑΙ
ΕΥΘΎΝΗ» ΣΤΟ [HTTPS://WWW.E-
NOMOTHESIA.GR/KAT-DEMOSIA-
DIOIKESE/KRATIKES-PROMETHEIES-
DAPANES/N-3871-2010.HTML](https://www.e-nomothesia.gr/kat-demostia-dioikese/kratikes-prometheies-dapanes/n-3871-2010.html)

- Ως δημοσιονομική διαχείριση ορίζεται το θεσμικό πλαίσιο και το οργανωτικό πλαίσιο, εντός του οποίου εφαρμόζεται η δημοσιονομική πολιτική, γίνεται, δηλαδή, η κατανομή και η χρήση των δημόσιων πόρων. Αυτό ονομάζεται δημοσιονομική διαχείριση, «*public financial management*», και πρόκειται για τους κανόνες, τις διαδικασίες, τις ασφαλιστικές δικλείδες, τις υποδομές και το προσωπικό εντέλει, το οποίο υλοποιεί και εφαρμόζει τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος (Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής, ΓΠτΒ, Νοεμβρ.' 2018, σελ.5).

Η ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ-ΟΡΘΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗΣ.

- Η ταυτόχρονη άσκηση του διαχειριστικού ελέγχου του δημόσιου χρήματος , δηλαδή η εξέταση της ακρίβειας των λογαριασμών και η εξέταση της νομιμότητας και κανονικότητας τους, και παράλληλα του ελέγχου της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης αποτελεί τον ολοκληρωμένο δημοσιονομικό έλεγχο και την καλύτερη χρησιμοποίηση των ελεγκτικών πηγών.
- Ο έλεγχος της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, που είναι η εξέταση της τήρησης της ομώνυμης αρχής, περιλαμβάνει τους εξής επιμέρους ελέγχους: τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας, τον έλεγχο της οικονομικότητας και τον έλεγχο της αποδοτικότητας

ΟΡΘΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- Με τον πλέον πρόσφατο δημοσιονομικό νόμο 4270/2014, ως χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ορίζεται η διαχείριση της περιουσίας και των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει τους φυσικούς πόρους και τους δημοσιονομικούς κινδύνους της χώρας, η οποία πρέπει να διενεργείται με σύνεση και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και η οποία εξειδικεύεται σε τρεις επιμέρους αρχές.
 - Η τήρηση της αρχής προϋποθέτει το να πληρούνται οι τρεις αυτοί όροι, οι οποίοι αποτελούν τρεις αλληλοσυμπληρούμενες πτυχές της διαχείρισης.
 - Η Οικονομικότητα αφορά στην ισορροπία μεταξύ του κόστους των μέσων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη ενός στόχου, δηλαδή τη χρήση του πλέον οικονομικού μέσου μετά από εξέταση εναλλακτικών επιλογών.
 - Η Αποδοτικότητα αφορά στη σχέση μεταξύ των πόρων που διατίθενται και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται, όπως αυτή αναδεικνύεται από το εάν τα διατιθέμενα μέσα αξιοποιήθηκαν κατά τον καταλληλότερο τρόπο, δηλαδή εστιάζει στην εξέταση της απόδοσης.
 - Τέλος, η Αποτελεσματικότητα αφορά στη σχέση μεταξύ των πράγματι επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και αυτών που είχαν αρχικά σχεδιαστεί ότι έπρεπε να επιτευχθούν, δηλαδή στο ποσοστό επίτευξης των εκ των προτέρων τεθειμένων στόχων.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΌ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Μέσω της εφαρμογής της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης επιτυγχάνεται ο έλεγχος της απόδοσης των δημοσίων δαπανών. Η αρχή συνδέεται με την έννοια της λογοδοσίας (accountability), η οποία απορρέει από την δημοκρατική αρχή, και συνδυάζει στοιχεία της παραδοσιακής θεωρίας του δημοσιονομικού ελέγχου και της σύγχρονης ιδιωτικής ελεγκτικής.
- Επιπλέον, εντάσσεται στο πλαίσιο του διεθνούς προβληματισμού για τον τρόπο που πρέπει να καταστρώνονται οι διαδικασίες που αφορούν στην κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού και συγκεκριμένα στα λεγόμενα «συστήματα σχεδίασης και προγραμματισμού για τη λήψη των δημοσιονομικών αποφάσεων

ΣΤΟ ΆΡΘΡ. 33 ΤΟΥ Ν.4270/2014, Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΉ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗ ΑΝΑΦΈΡΕΤΑΙ ΩΣ ΜΙΑ ΈΝΝΟΙΑ ΑΠΟΛΥΤΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΈΝΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΘΉ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΉΣ ΚΥΒΈΡΝΗΣΗΣ, Η ΟΠΟΪΑ ΔΊΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΌΛΟΥΘΕΣ ΓΕΝΙΚΈΣ ΑΡΧΈΣ:

- **α. Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.**

- Σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η διαχείριση της περιουσίας και των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει τους φυσικούς πόρους και τους δημοσιονομικούς κινδύνους της χώρας, πρέπει να διενεργείται με σύνεση και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Ειδικότερα, η αρχή αυτή εξειδικεύεται:
 - αα. στην αρχή της **οικονομικότητας**, σύμφωνα με την οποία τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών πρέπει να διατίθενται έγκαιρα, στην ενδεδειγμένη ποιότητα και ποσότητα, με την ελάχιστη δημοσιονομική επιβάρυνση και με τη χρήση των αναγκαίων μόνο διοικητικών πόρων,
 - ββ. στην αρχή της **αποδοτικότητας**, σύμφωνα με την οποία πρέπει να τηρείται η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων και
 - γγ. στην αρχή της **αποτελεσματικότητας**, σύμφωνα με την οποία ελέγχεται η επίτευξη των συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν εκ των προτέρων οριστεί.

- **β. Αρχή της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας.**

- **γ. Αρχή της διαφάνειας.**

- **δ. Αρχή της ειλικρίνειας.**

1. Η ορθή δημοσιονομική διαχείριση επιτρέπει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στον έλεγχο των εσόδων και δαπανών του Κράτους, ενώ παράλληλα εστιάζει την προσοχή στα σωστά σημεία και διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών μιας χώρας.

2. Η μεταρρύθμιση που έχει επιτευχθεί στον τομέα των δημόσιων Οικονομικών, απαιτείται να έχει συνέχεια για να καταφέρει η χώρα να βγει από την κρίση.

3. Η ορθή δημοσιονομική διαχείριση εξασφαλίζει συναίνεση μεταξύ Κυβέρνησης-αντιπολίτευσης, αφού προσφέρει έναν σοβαρό, αξιόπιστο και αποτελεσματικό μηχανισμό υλοποίησης της δημοσιονομικής πολιτικής.

4. Με την ορθή δημοσιονομική διαχείριση, ενισχύεται η λογοδοσία των δημόσιων λειτουργιών, αυξάνεται η διαφάνεια των κυβερνητικών επιλογών και γίνεται καλύτερη παρακολούθηση, εποπτεία και έλεγχος νομιμότητας των πεπραγμένων.

- *Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017 (σελ. 1-8) & Ράπανος, Β., Καπλάνογλου, Γ (2010), Ανεξάρτητα Δημοσιονομικά Συμβούλια και ο πιθανός ρόλος τους στην Ελλάδα, Οικονομικό Δελτίο Τράπεζας της Ελλάδος (σελ 7, 8, 10, 11, 12-19)., Νόμος 4270/2014, https://www.hfisc.gr/nomothesia_ΕΛΛΗΝΙΚΟ_ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ_ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ_ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, https://www.hfisc.gr/sites/default/files/esoterikos_kanonismos_leitoyrgias_eds.pdf, ΓΠτΒ, Μάιος, 2018, σελ.40*

1.Β

Ποιος ο ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών συμβουλίων στην αποτροπή μιας δημοσιονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη και ειδικότερα στη χώρα μας;

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

- Σύμφωνα με θεωρητικές και εμπειρικές μελέτες, η έλλειψη δημοσιονομικής πειθαρχίας και η ανεπαρκής δημοσιονομική διαχείριση αποτελούν συστημικούς παράγοντες.
- Ο κύριος μηχανισμός διασφάλισης δημοσιονομικής πειθαρχίας, που έχει κατά καιρούς τεθεί σε εφαρμογή στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ, είναι η επιβολή διαφόρων μορφών δημοσιονομικών κανόνων, όπως αριθμητικά όρια στο ύψος των δημόσιων δαπανών ή όρια στο ύψος του δημόσιου ελλείμματος ως ποσοστό του ΑΕΠ.

ΜΕΤΡΑ & ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ.

([HTTP://EC.EUROPA.EU/ECONOMY FINANCE/DB INDICATORS/FISCAL GOVERNANCE/INDEX EN.HTML](http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/fiscal_governance/index_en.html))

- Τα τελευταία χρόνια έχει βελτιωθεί η ποιότητα του σχεδιασμού των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων σε ολόκληρη την ΕΕ, με κίνητρο τις προαναφερόμενες απαιτήσεις της ΕΕ.
 - **Αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες:** και οι 28 χώρες της ΕΕ έχουν σε ισχύ τέτοιους κανόνες στην εθνική έννομη τάξη τους. Οι κανόνες που θέτουν περιορισμούς στο δημοσιονομικό ισοζύγιο (ήτοι έλλειμμα ή πλεόνασμα) είναι ιδιαίτερα συχνοί.
 - **Πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια:** όλες οι χώρες της ΕΕ θέτουν πλέον δημοσιονομικούς στόχους που υπερβαίνουν την ετήσια διάρκεια και καλύπτουν τουλάχιστον μια τριετία
 - **Ανεξάρτητα δημοσιονομικά θεσμικά όργανα:** στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ έχουν συσταθεί νόμιμα μέχρι σήμερα 32 τέτοια θεσμικά όργανα

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΡΟΛΟΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

- 1. Ελέγχουν την αξιοπιστία των μακροοικονομικών προβλέψεων στις οποίες στηρίζονται οι προβλέψεις για τα μεγέθη του προϋπολογισμού. Ο σχεδιασμός της δημοσιονομικής πολιτικής στηρίζεται σε μια σειρά από παραδοχές για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας. Επομένως, η επιτυχής υλοποίηση του προϋπολογισμού προϋποθέτει την υιοθέτηση ρεαλιστικών και συνετών μακροοικονομικών προβλέψεων.
- 2. Αναλύουν και αξιολογούν τις προβλέψεις για τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες και επισημαίνουν πιθανούς κινδύνους απόκλισης από τους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί στον προϋπολογισμό.
- 3. Εποπτεύουν την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του έτους και παρέχουν σχετικές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΓΕΝΙΚΌΣ ΚΑΝΌΝΑΣ ΠΟΥ ΔΙΈΠΕΙ ΣΧΕΔΌΝ ΌΛΑ ΑΥΤΆ ΤΑ ΌΡΓΑΝΑ ΕΊΝΑΙ:

- η παρακολούθηση και αξιολόγηση της ασκούμενης δημοσιονομικής πολιτικής,
- η δημόσια διατύπωση συστάσεων για την οικονομική πολιτική,
- η αξιολόγηση των προβλέψεων για βασικά μακροοικονομικά μεγέθη και
- η εξέταση της αξιοπιστίας των προβλέψεων του κρατικού προϋπολογισμού, για τις δαπάνες, τα έσοδα και επομένως το έλλειμμα.

Ένα άλλο στοιχείο που επίσης αξιολογούν συστηματικά είναι η μακροχρόνια διατηρησιμότητα των δημοσιονομικών μεγεθών και ιδίως του χρέους. (Ράπανος και Καπλάνογλου, 2010, σελ.8).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

- (Ε.Δ.Σ.) , που συστάθηκε ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με τον Νόμο 4270/2014, και ενεργοποιήθηκε μετά το διορισμό του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου τον Νοέμβριο του 2015.
- Όλες οι δημόσιες αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και να συνδράμουν το Ε.Δ.Σ. και τους εντεταλμένους υπαλλήλους του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους).
- Το Ε.Δ.Σ. αναφέρεται στη Βουλή των Ελλήνων, καταθέτει όταν ζητήσει ή του ζητηθεί ενώπιον Επιτροπής της Βουλής, και υποβάλλει στη Βουλή εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του μαζί με τις ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις.
- (ΓΠτΒ, Μάιος, 2018, σελ.40).(<https://www.hfisc.gr/nomothesia>)

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- α) Εξαμηνιαίες εκθέσεις:
- β) Γνωμοδότηση επί των μακροοικονομικών προβλέψεων
- γ) Γνωμοδότηση σχετικά με τις μακροοικονομικές και τις δημοσιονομικές προβλέψεις
- δ) Γνωμοδοτήσεις όπως οι ως άνω στα σημεία (β) και (γ) σε περίπτωση ψήφισης συμπληρωματικού προϋπολογισμού
- ε) Ετήσια απολογιστική έκθεση
-

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(ΤΤΕ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 2010 , ΣΕΛ.13).

- αυξάνει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στην άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής και συμβάλλει στη βελτίωση της αξιοπιστίας της.
- διασφαλίζεται καλύτερη πληροφόρηση της Βουλής και των πολιτών,
- αξιολογείται ο ρεαλισμός των προτεινόμενων πολιτικών
- παρακολουθείται συστηματικά η πορεία υλοποίησής τους.
- Αν υπάρχουν αποκλίσεις από τους στόχους, αυτό εντοπίζεται εγκαίρως,

ανάλογα με τους χρηματικούς πόρους και το προσωπικό που διαθέτουν, εμπλέκονται και σε άλλες δραστηριότητες, όπως

- η αξιολόγηση προτεινόμενων πολιτικών σε βραχυπρόθεσμο αλλά και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα,
- η εξέταση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα,
- η ανάλυση των επιπτώσεων του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου που επιβάλλει το κράτος στη λειτουργία των αγορών,
- η ανάλυση των επιπτώσεων προτεινόμενων φορολογικών μεταρρυθμίσεων κ.ο.κ.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΎ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Η αξιοπιστία του δημοσιονομικού συμβουλίου είναι συνάρτηση της ανεξαρτησίας του από την κυβέρνηση, τα πολιτικά κόμματα και άλλες ομάδες συμφερόντων.
- ένα δημοσιονομικό συμβούλιο το οποίο ανήκει στη Βουλή θα μπορούσε να ενισχύσει το ρόλο του κοινοβουλίου στη διαδικασία εκτέλεσης του προϋπολογισμού και μέσω δημοσιοποίησης εκθέσεων και διενέργειας ανοικτών δημόσιων συζητήσεων να ασκεί πίεση στην κυβέρνηση ώστε να αποφεύγονται αποκλίσεις από τους στόχους του προϋπολογισμού.

2.A

Το νέο πλαίσιο δημοσιονομικών κανόνων- όπως αυτό ισχύει για το σύνολο των χωρών της ΕΕ μετά την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη-μπορεί: α) να διασφαλίσει τη δημοσιονομική σταθερότητα; β) να συμβάλλει στο να επιτευχθεί και να διατηρηθεί ένας ικανοποιητικός ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα; Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

Η ΆΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πατσουράτης, Β., Τάσος, Ν. (2015), *Νέα Οικονομική Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ΕΑΠ. & Ράπανος και Καπλανόγλου, 2010, σελ.11 & Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017 (σελ. 1-8)*

- είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών της ΕΕ. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι χώρες της ΕΕ έχουν δεσμευτεί να επιδιώκουν την εφαρμογή υγιών δημοσιονομικών πολιτικών και να συντονίζουν τις εθνικές πολιτικές επί των προϋπολογισμών τους, σε συμφωνία με τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017, σελ. 1).

- Για να αντιμετωπιστεί η δημιουργία ελλειμμάτων και η αύξηση του δημόσιου χρέους, ένας αυξανόμενος αριθμός χωρών έχει σταδιακά υιοθετήσει δημοσιονομικούς κανόνες οι οποίοι αποσκοπούν στον περιορισμό ή την εξάλειψη των δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΆ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΆ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΆΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ Ν.4270/2014, ΌΠΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΈΡΟΝΤΑΙ ΟΙ «ΓΕΝΙΚΈΣ ΑΡΧΈΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΏΝ ΚΑΝΏΝΩΝ»,

- *(α) του ελέγχου της πορείας του Δημόσιου Χρέους,*
- *(β) του κατ ελάχιστο αποδεκτό όριο πρωτογενούς πλεονάσματος,*
- *(γ) του κατ ελάχιστο αποδεκτό όριο εσόδων ως ποσοστό του ΑΕΠ,*
- *(δ) του τρόπου και της διαδικασίας αναπροσαρμογής των δαπανών, ανάλογα με την πορεία των εσόδων.*
- *ε/της σταθερής διάρκειας, σύμφωνα με την οποία, οι δημοσιονομικοί κανόνες λειτουργούν τουλάχιστον για 5 έτη.*
- *(στ) της ευελιξίας, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιονομικοί κανόνες λειτουργούν ως αυτόματοι σταθεροποιητές*
- *(ζ) της προσωρινής αναστολής των δημοσιονομικών κανόνων, σε έκτακτες περιπτώσεις- οικονομικών συνθηκών.*

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΉΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΘΕΣΠΙΖΟΥΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΈΝΑ ΤΡΕΙΣ ΝΟΜΙΚΈΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΊΕΣ

Οι απαιτήσεις αυτές συνάδουν με τους δημοσιονομικούς κανόνες που θεσπίζει σε επίπεδο ΕΕ το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και επιδιώκουν την ενίσχυση της αποδοχής των ευρωπαϊκών κανόνων από τους εθνικούς ενδιαφερόμενους (κατά κύριο λόγο κυβερνήσεις και κοινοβούλια).

- η **οδηγία ΕΕ 2011/85** που θεσπίζει ελάχιστες απαιτήσεις για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια, οι οποίες καλύπτουν τις πέντε προαναφερόμενες δομικές συνιστώσες (εγκρίθηκε το 2011, εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη)·
- το **δημοσιονομικό σύμφωνο** που προσθέτει τη δέσμευση για ύπαρξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού καθόλον τον οικονομικό κύκλο, και συνοδεύεται από διορθωτικό μηχανισμό και ανεξάρτητη εθνική εποπτεία (το δημοσιονομικό σύμφωνο τέθηκε σε ισχύ το 2013 και είναι δεσμευτικό και για τις 19 χώρες της ευρωζώνης συν τη Βουλγαρία, τη Δανία και τη Ρουμανία)·
- ο κανονισμός ΕΕ 473/20136 που επιβάλλει την παρακολούθηση των εθνικών αριθμητικών δημοσιονομικών κανόνων από ανεξάρτητα θεσμικά όργανα και την ανεξάρτητη εκπόνηση ή έγκριση μακροοικονομικών προβλέψεων (εγκρίθηκε το 2013, εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες της ευρωζώνης).
- Το δημοσιονομικό σύμφωνο είναι το δημοσιονομικό κεφάλαιο της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η τελευταία είναι διακυβερνητική συμφωνία που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2012 από 25 κράτη μέλη της ΕΕ (από όλα εκτός της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Κροατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου).

ΣΤΟΧΟΣ ΕΝΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- η διαμόρφωση συνθηκών που προσελκύουν την εγχώρια και διεθνή επενδυτική δραστηριότητα. Αυτό παράλληλα σημαίνει πρωτοβουλία για επιτάχυνση των αποκρατικοποιήσεων και διαχρονική συνέχιση των μεταρρυθμίσεων έτσι ώστε η χώρα- η ελληνική οικονομία τελικά να οδηγηθεί στην ανάκαμψη.
- Αναγκαία συνθήκη είναι επίσης η διατήρηση πλεονασμάτων, που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του χρέους και την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας.
- Η εν λόγω συνθήκη για να εκπληρωθεί απαιτεί και δημοσιονομική σταθερότητα, η οποία είναι αλληλένδετη με ένα σύνολο δημοσιονομικών κανόνων προκειμένου να αντιμετωπίζονται καλύτερα φαινόμενα όπως η τάση για δημιουργία ελλειμμάτων, η φιλοκυκλικότητα και η επιδείνωση της ύφεσης.

2.Β

Το νέο πλαίσιο δημοσιονομικών κανόνων- όπως αυτό ισχύει για το σύνολο των χωρών της ΕΕ μετά την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη- μπορεί: β) να συμβάλλει στο να επιτευχθεί και να διατηρηθεί ένας ικανοποιητικός ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα;
Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

*(ΓΠτΒ, Μάιος, 2018, σελ.23-25) & (Ευρωπαϊκή
Επιτροπή_Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το
Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017, σελ.2-3*

- Η καλύτερη του αναμενομένου πορεία των δημοσιονομικών μεγεθών για τρίτο συνεχόμενο έτος αποτελεί θετικό μήνυμα για τη διεθνή αξιοπιστία της χώρας.
- Η εξάλειψη των μεγάλων πρωτογενών ελλειμμάτων ήταν άλλωστε και ο κεντρικός στόχος του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής και τα στοιχεία δείχνουν ότι ο στόχος έχει επιτευχθεί με διατηρήσιμο τρόπο. Η επίτευξη της δημοσιονομικής ισορροπίας υπήρξε ο πλέον κρίσιμος παράγοντας δημιουργίας θετικών προσδοκιών και περιορισμού της αβεβαιότητας για την μελλοντική πορεία της οικονομίας.
- Η αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και γενικότερα η ομαλή πορεία εφαρμογής του προγράμματος συνέβαλε στη βελτίωση της εμπιστοσύνης και την αποκλιμάκωση των επιτοκίων δανεισμού επιτρέποντας την επιστροφή της χώρας στις διεθνείς αγορές.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΌ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- Επιπλέον, παρότι το άμεσο αποτέλεσμα της δημοσιονομικής προσαρμογής ήταν η αφαίρεση πόρων από την ιδιωτική οικονομία, η βελτίωση της εμπιστοσύνης που προκάλεσε συνεισέφερε στην επικράτηση γενικότερων συνθηκών ομαλότητας που ωφέλησε εμμέσως και την ιδιωτική οικονομική δραστηριότητα. Ενδεικτικά, βελτιωμένη είναι η εικόνα των ακόλουθων μεγεθών (ΓΠτΒ, Μάιος, 2018, σελ.23-25):

Πίνακας 5. Εκτέλεση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, Ιανουάριος-Μάρτιος

	2017	2018	Διαφορά
Κρατικός Προϋπολογισμός			
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού	11.417	12.158	741
Φορολογικά Έσοδα	9.516	9.928	412
Μη Φορολογικά και μη Τακτικά Έσοδα	2.265	2.249	16
Επιστροφές φόρων	1.014	1.079	65
Έσοδα ΠΔΕ	651	1.060	409
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού	12.782	11.704	-1.077
Πρωτογενείς δαπάνες	9.981	9.445	-536
Τόκοι	2.434	1.911	-523
Δαπάνες ΠΔΕ	366	348	-18
Επίπτωση εξόφλησης υποχρεώσεων παρελθόντων ετών	432	443	-11
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού	637	1.922	1.285

ΔΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. οι δημοσιονομικές στατιστικές,
2. οι αριθμητικοί δημοσιονομικοί δείκτες,
3. τα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια,
4. τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά συμβούλια και
5. οι κατάλληλες διαδικασίες του προϋπολογισμού.

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017 (σελ. 1-2).

ΟΙ ΔΥΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

σε σχέση με τις πέντε βασικές δομικές συνιστώσες των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων είναι: (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017, σελ. 7):

- ***ποιότητα του σχεδιασμού των μοντέλων εθνικής δημοσιονομικής διακυβέρνησης και***
- ***η διασφάλιση αυστηρής εφαρμογής.***

ΠΡΟΚΕΙΜΈΝΟΥ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΕΪ Η ΕΠΙΔΙΩΚΌΜΕΝΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΌΤΗΤΑ,

- απαιτείται η ορθή μεταφορά των απαιτήσεων της ΕΕ για τα δημοσιονομικά πλαίσια στις εθνικές οικονομίες
- Η Κομισιόν, αξιολογεί επί του παρόντος τον τρόπο με τον οποίον έγινε η μεταφορά στις εθνικές νομοθεσίες, σε συνεννόηση με τα υπουργεία οικονομικών των οικείων χωρών.
- Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται ένθερμα να αξιολογούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα την ποιότητα της εθνικής τους δημοσιονομικής διακυβέρνησης υπό το φως των ειδικών δημοσιονομικών προκλήσεων.

<https://inegsee.gr/wp-content/uploads/2015/05/Meleti-30.pdf>).

- Μια αντίθετη ωστόσο προσέγγιση, ή πιο σωστά με μια πιο κριτική ματιά στο ζήτημα, η δημοσιονομική λιτότητα αναδείχτηκε σε κυρίαρχη επιλογή δημοσιονομικής προσαρμογής και μακροοικονομικής διαχείρισης, και σηματοδότησε την προσαρμογή των εθνικών οικονομιών στις απαιτήσεις των αγορών για αξιοπιστία και φερεγγυότητα. Ωστόσο, η επιλογή της λιτότητας ως μέσου δημοσιονομικής προσαρμογής είναι επιλογή ύφεσης και έχει προκαλέσει στις χώρες που την εφαρμόζουν μεγάλη οικονομική και κοινωνική καταστροφή.

- Η δημοσιονομική λιτότητα αφορά μέτρα πολιτικής, ενώ η δημοσιονομική προσαρμογή είναι ο στόχος της ασκούμενης δημοσιονομικής πολιτικής, ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί ή όχι μέσω της δημοσιονομικής λιτότητας. Ωστόσο, όπως παρατηρεί ο Calcagno (2012), η χρήση του όρου «δημοσιονομική προσαρμογή» γίνεται με τρόπο ώστε να ταυτίζεται με τη δημοσιονομική λιτότητα.
- Αυτό όμως δεν είναι σωστό, καθώς πολλοί είναι οι πιθανοί παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές αποκλίσεις από τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή τη δημοσιονομική προσαρμογή . (Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ, Κρίση χρέους, δημοσιονομική λιτότητα και οικονομική κρίση στην Ευρωζώνη, Παρατηρητήριο Οικονομικών και Κοινωνικών Εξελίξεων, Απρίλιος 2014, Μελέτες/30 (σελ. 26)

Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΜΙΑ ΘΕΜΕΛΙΑΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ. «ΠΡΟΠΑΤΟΡΙΚΌ ΑΜΆΡΤΗΜΑ»

- οι εθνικές κυβερνήσεις των χωρών-μελών της Ευρωζώνης αποδέχτηκαν μια μεγάλη θεσμική μεταβολή στη φύση του εθνικού χρέους τους.
- Ο αποκλεισμός τους από την αυτόνομη νομισματική πολιτική, οδηγεί και στην παραίτησή τους από τον έλεγχο που ασκούσαν στο εθνικό νόμισμα στο οποίο είχαν εκδώσει το χρέος τους.
- Η αρχιτεκτονική ανεπάρκεια της Ευρωζώνης αφορά το γεγονός ότι οι χώρες-μέλη της είναι «χρήστες του ευρώ και όχι εκδότες του ευρώ».

ΑΥΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΤΡΙΑ ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- α/ οι δανειακές ανάγκες των εθνικών κυβερνήσεων μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο με δανεισμό από τις ιδιωτικές αγορές κεφαλαίου.
- β/ Στην περίπτωση αστάθειας ή τραπεζικού πανικού, η επιλογή της διάσωσης μιας τράπεζας ή τραπεζών θα έχει δραματικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σύστημα, αφού θα αυξήσει το δημόσιο έλλειμμα και θα θέσει σε κίνηση τους μηχανισμούς αύξησης του πιστωτικού ρίσκου και μείωσης της φερεγγυότητας και αξιοπιστίας του δημόσιου τομέα.
- γ/ η δημοσιονομική πολιτική, ως εργαλείο σταθεροποίησης, ανάπτυξης και κοινωνικής πολιτικής, αντιμετωπίζει περιορισμούς φερεγγυότητας και αξιοπιστίας που πηγάζουν από την αποδοχή και το βαθμό ρευστότητας των εθνικών ομολόγων στις ιδιωτικές αγορές χρέους.

ΚΑΤΑΛΗΓΟΝΤΑΣ, ΤΑ ΙΣΧΥΡΆ ΕΘΝΙΚΆ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΆ ΠΛΑΪΣΙΑ

- προσδιορίζονται από την ποιότητα του σχεδιασμού τους και από την αυστηρότητα και την επιμονή της εφαρμογής τους: οι κανόνες και τα θεσμικά όργανα πρέπει να είναι κατάλληλα για την επίτευξη των εθνικών δημοσιονομικών στόχων, και οι διαδοχικές κυβερνήσεις πρέπει να μεριμνούν για τη διαρκή συμμόρφωσή τους με τους εν λόγω κανόνες και τα θεσμικά όργανα.
- Μοντέλο δημοσιονομικής διακυβέρνησης που προβλέπεται στη νομική βάση αλλά δεν εφαρμόζεται στην πράξη — π.χ., παρατηρούνται διαρκείς αποκλίσεις από τα όρια που θέτουν οι αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες — δεν αναμένεται να έχει τον επιδιωκόμενο αντίκτυπο.
- Επιπλέον, ενδέχεται να πλήξει την αξιοπιστία συγκεκριμένης κυβέρνησης στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και ενώπιον των ομολόγων της σε επίπεδο ΕΕ, των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και των κεφαλαιαγορών. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματικό Ενημερωτικό Δελτίο για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο_11.2017 (σελ. 8)

ΤΕΛΟΣ 4^{ΗΣ} ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΟ24

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΗ ΔΕΟ24 ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2018-2019

ΚΑΛΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ